

Сімків Л.Є.

доктор економічних наук, доцент,
завідувач кафедри теорії економіки та управління
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

Гальцова О.Л.

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри національної економіки,
маркетингу та міжнародних економічних відносин
Класичного приватного університету

Simkiv Liliia

Doctor of Economic Sciences, Assistant Professor,
Head of Department of Theory of Economics and Management
Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

Galtsova Olga

Doctor of Economics, Professor,
Head of the Department of National Economy,
Marketing and International Economic Relations
Classic Private University

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ НАРОЩЕННЯ РИНКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ

STRATEGIC PRIORITIES FOR MARKET CAPACITY BUILDING OF THE REGION

Стаття присвячена розробці стратегічних пріоритетів нарощення ринкового потенціалу регіону. Визначено, що використання та нарощення ринкового потенціалу знаходиться в прямій залежності від правильності вибору стратегічних цілей та обґрунтованості документів, які визначають стратегічні задачі розвитку країни та її регіонів і повинні бути орієнтовані на раціональне використання внутрішнього потенціалу території та її конкурентних переваг, максимальне залучення інновацій. Обґрунтовано, що підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів дозволить забезпечити нарощення ринкового потенціалу. Досягнення даної цілі базується на врахуванні комплексу завдань, а саме: забезпечення структурних зрушень в економіці регіонів у відповідності до принципів і пріоритетів стратегії смарт-спеціалізації; підвищення рівня інноваційності економіки регіонів; активізації залучення вітчизняних та іноземних інвестицій.

Ключові слова: ринковий потенціал, регіон, стратегічні пріоритети, структурні зрушення, стратегія смарт-спеціалізації, інноваційний розвиток, інвестиції.

Статья посвящена разработке стратегических приоритетов наращивания рыночного потенциала региона. Определено, что использование и наращивание рыночного потенциала находится в прямой зависимости от правильности выбора стратегических целей и обоснованности документов, определяющих стратегические основы развития страны и ее регионов и должны быть ориентированы на рациональное использование внутреннего потенциала территории и ее конкурентных преимуществ, максимальное привлечение инноваций. Обосновано, что повышение уровня конкурентоспособности регионов позволит обеспечить наращивание рыночного потенциала. Достижение данной цели базируется на учете комплекса задач, а именно: обеспечение структурных сдвигов в экономике регионов в соответствии с принципами и приоритетов стратегии смарт-специализации; повышение уровня инновационности экономики регионов; активизации привлечения отечественных и иностранных инвестиций.

Ключевые слова: рыночный потенциал, регион, стратегические приоритеты, структурные сдвиги, стратегия смарт-специализации, инновационное развитие, инвестиции.

The article is devoted to the development of strategic priorities for increasing the market potential of the region, which would take into account the possibilities of innovative modernization of traditional sectors of the economy, development of new market niches and the use of breakthrough innovations in both manufacturing and services. It is determined that the use and increase of market potential is directly dependent on the correct choice of strategic

goals and validity of documents that determine the strategic principles of development of the country and its regions and should be focused on rational use of internal potential and its competitive advantages, maximum innovation and creating incentives to increase the market potential of the regions. The main documents in the field of strategic management of socio-economic development of regions are the State Strategy for Regional Development, regional strategies, state and regional development programs, which define goals, objectives, priorities, directions of regional development and outline guidelines for reforming regional markets. In the course of the research it is substantiated that the realization of the second strategic goal – increasing the level of competitiveness of the regions – will allow to increase the market potential of the regions. Achieving this goal is based on a set of tasks, the implementation of which will help increase the market potential of the regions, namely: ensuring structural changes in the economy of the regions in accordance with the principles and priorities of the smart specialization strategy; increasing the level of innovation of the regional economy; intensifying the attraction of domestic and foreign investments. It is emphasized that the proposed priorities are logically interrelated, which allows to obtain a synergy effect, as the solution of some problems is the basis for solving all the following.

Key words: market potential, region, strategic priorities, structural changes, smart specialization strategy, innovative development, investments.

Постановка проблеми. В ході ринкової трансформації економіки регіонів України дедалі більшої актуальності набуває проблема наукового обґрунтування стратегічного управління ринковим потенціалом регіону, який формується, як зусиллями різних суб'єктів господарювання, з одного боку, так і регіональними органами влади, що визначають інвестиційну, інфраструктурну та соціальну політику, з іншого боку. Стратегія управління ринковим потенціалом регіону спрямована на досягнення цілей пріоритетного і довгострокового характеру і ефективно впливатиме на показники регіональної конкурентоспроможності. В ході реалізації такої стратегії визначаються завдання та перспективи функціонування основних галузей регіональної економіки, їх експортний потенціал, що відображає виробничу та торгівельну спроможність регіону, закладається орієнтація виробничої діяльності на запити споживачів тощо.

На формування ринкового потенціалу в даний час впливає значна кількість негативних факторів внутрішнього і зовнішнього середовища, які в сукупності стримують розвиток регіональної економічної системи, і відповідно загострюють і посилюють внутрішні проблеми. Все це потребує розробки сучасних підходів до стратегічного управління ринковим потенціалом регіону та обґрунтування система заходів, спрямованих на його ефективне використання та нарощення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та методологічні аспекти оцінки, розвитку та використання ринкового потенціалу знайшли відображення в дослідженнях багатьох вчених. У зарубіжних джерелах питанням стратегічного управління ринковим потенціалом присвячені роботи вчених: У. Ізарда [1], Ф. Котлера [2], Ж.-Ж. Ламбена [3], І. Максимової [4], Д. Рея [5], Ч. Харріса [6] та інших вчених. Серед вітчизняних дослідників можна виділити Т. Зайчук [7], Т. Максимову [8], Д. Теслю [9], С. Шульц [9] та інші.

Формування цілей статті. Водночас можна констатувати, що багато питань, що стосуються сутності ринкового потенціалу, методів його оцінки і використання розкриті не в повній мірі, а деякі аспекти взагалі залишилися без уваги дослідників. Дана стаття має на меті узагальнити теоретичні положення та визначити стратегічні пріоритети формування та нарощення ринкового потенціалу регіону, які б врахо-

ували можливості інноваційної модернізації традиційних секторів економіки, освоєння нових ринкових ніш та використання проривних інновацій як у виробничій сфері, так і в сфері послуг.

Виклад основного матеріалу дослідження. Категорія «ринковий потенціал регіону» достатньо повно розкрита в економічній науці. Під ринковим потенціалом регіону слід розуміти частину економічного потенціалу регіону, відокремлену сукупність взаємопов'язаних елементів його господарської системи, що характеризують здатність регіону здійснювати виробництво продукції та можливості споживання і реалізації [9].

І. Максимова, розглядаючи ринковий потенціал регіону як систему відносин між виробниками, посередниками і споживачами товарів та послуг, що регулюється регіональними органами управління, пропонує виділяти три його складові: споживчий потенціал, виробничий потенціал регіону та інфраструктура ринку [4]. Так, споживчий потенціал відображає попит на товари чи послуги та можливості ринку спожити певну їх кількість. Його поділяють за наступними критеріями: група споживачів (окремі домогосподарства, комерційні і некомерційні організації, держава); галузева приналежність товару як об'єкта купівлі-продажу; час виникнення попиту (реалізований, наявний, перспективний); особливості прояву попиту (твердо сформульований, альтернативний, відкладений та ін.) [10]. Виробничий потенціал регіону визначається як вартісна і натуральна характеристика регіонального виробництва, яка виражається у його здатності виготовляти певну продукцію [11]. В свою чергу, інфраструктуру ринку можна визначити як систему установ і організацій, що забезпечують вільний рух товарів і послуг на ринку [9].

Аналіз теоретичних засад дослідження ринкового потенціалу регіону слід доповнити практичними рекомендаціями щодо розробки сучасних підходів до стратегічного управління ринковим потенціалом регіону, яке має концентруватися на визначенні перспектив його нарощення. При цьому необхідно брати до уваги потенційні масштаби економічної діяльності підприємств регіону, які визначаються шляхом оцінки можливостей нарощення ринкового потенціалу, аналізу слабких сторін, загроз і внутрішніх резервів, а також враховувати проміжну між виробництвом і споживанням ланку – посередників, які здійснюють

реалізацію продукції, тобто забезпечують взаємодію між продавцями і покупцями товарів та виступають необхідним елементом взаємодії попиту і пропозиції. Це, в свою чергу, дозволить визначити стратегічні пріоритети розвитку регіональних ринків та обґрунтувати ряд заходів, спрямованих на ефективне використання та нарощення ринкового потенціалу регіонів.

На жаль і сьогодні перед регіонами України стоїть дилема вибору: або залишатися на позиції сировинної орієнтації, або шукати «точки росту» економіки регіону, які своїм розвитком створять умови для активізації процесу використання їх власного потенціалу і сприятимуть залученню інших видів економічної діяльності до забезпечення економічного зростання регіону. Все це дозволить вийти на новий рівень розвитку, використання та нарощення ринкового потенціалу.

Ефективність цього процесу знаходиться в прямій залежності і від правильності вибору стратегічних цілей та обґрунтованості документів, які визначають стратегічні засади розвитку країни та її регіонів і повинні бути орієнтовані на раціональне використання внутрішнього потенціалу території та її конкурентних переваг, максимальне залучення інновацій та створення стимулів до нарощення ринкового потенціалу регіонів. Основними документами в сфері стратегічного управління соціально-економічним розвитком регіонів є Державна стратегія регіонального розвитку, регіональні стратегії, державні та регіональні програми розвитку. Вони визначають цілі, завдання, пріоритети, напрями соціально-економічного розвитку регіонів на середньостроковий та довгостроковий періоди, і тим самим окреслюють орієнтири реформування регіональних ринків. Однак, пріоритети стратегічного розвитку регіонів не завжди узгоджені з державними, секторальними, галузевими пріоритетами, відображеними в Державній стратегії регіонального розвитку. Тому з метою забезпечення ефективності реалізації стратегічних та програмних документів, вважаємо за необхідне сприяти налагодженню конструктивної взаємодії між органами влади усіх ієрархічних рівнів при їх розробці та реалізації.

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 роки першочерговими завданнями нової регіональної політики визначає прискорення економічного зростання регіонів, підвищення їх конкурентоспроможності на основі ефективного використання внутрішнього потенціалу, створення нових робочих місць, покращення зайнятості населення. У даному документі запроваджено нові підходи до державної регіональної політики, які передбачають перехід від переважно територіально нейтральної до територіально спрямованої політики розвитку територій на основі стимулювання використання їх власного потенціалу, надання підтримки територіям з особливими проблемами розвитку [12].

Основними цілями, визначеними в Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року є формування згуртованої країни в соціальному, економічному, екологічному та просторовому вимірах; підвищення рівня конкурентоспро-

можності регіонів; ефективне людиноцентричне багаторівневе врядування [12].

Власне реалізація другої стратегічної цілі Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року – підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів – дозволить забезпечити нарощення ринкового потенціалу регіонів.

Існуючі суспільно-політичні та економічні умови, в яких опинилася Україна сьогодні аж ніяк не свідчать про переваги зовнішніх чинників у забезпеченні економічного зростання та нарощенні ринкового потенціалу, а тому актуальним є перегляд політики стимулювання економічної активності. Найважливішим завданням на середньострокову перспективу для держави та регіонів стає стимулювання структурних зрушень в економіці регіонів та створення сприятливих умов для досягнення стійкого ендогенно-орієнтованого зростання, шляхом створення потенційних центрів розвитку, які слід розвивати у смарт-спеціалізації (розумній спеціалізації). Дана стратегія фокусується на більш вертикальній, а не нейтральній логіці втручання, оскільки передбачає процес виявлення та відбору привабливих сфер для втручання, технологій, підсистем, які могли б сприяти інноваційному розвитку регіонів і відповідно нарощенню їх ринкового потенціалу [13]. Водночас, впровадження розумної спеціалізації пов'язане з ризиками концентрації розвитку сучасних технологій в найбільш розвинених регіонах. А це, звісно, сприятиме зростанню диспропорційності територіального розвитку.

Концепція смарт-спеціалізації передбачає активізацію взаємозв'язків між бізнесом, наукою і громадською сферою. Відповідно, оптимальне використання потенціалу окремих регіонів через найбільше пристосування можливих напрямів розвитку науки й освіти у цих регіонах до їх конкретних соціально-економічних умов є основною метою старт-спеціалізації. Тобто спрямування органів регіонального управління та місцевого самоврядування у такі ініціативи, заходи і проекти, які уможливають спеціалізацію у цьому регіоні або розвитку базових технологій чи продуктів і послуг з використанням цих технологій. При цьому, роль органів влади не зводиться до вибору тієї чи іншої спеціалізації, а передбачає їх участь у залученні різних партнерів у процесі формування спеціалізації, виявленні додаткових інвестицій у нові спеціалізації та розширення ділових контактів [14, с. 293].

І як слушно зазначає Снігова О., «регіональна смарт-спеціалізація – це модель структурних змін, які ведуть до диверсифікації економіки регіону на засадах розробки нових напрямів виробничої діяльності. Її результат набагато ширший, ніж проста технологічна модернізація базових галузей промисловості» [15].

Розумна спеціалізація може стати важливим інструментом регулювання регіонального розвитку з точки зору визначення пріоритетів регіонів та моделі управління для прийняття рішень і сприятиме підвищенню регіональної конкурентоспроможності за рахунок оптимізації та диверсифікації структури економіки, та нарощенню їх ринкового потенціалу.

Формування ефективного ринкового середовища неможливе без орієнтації на інноваційну модель

розвитку економіки. Підвищення рівня інноваційності економіки регіонів є важливим та комплексним завданням, оскільки проблема інноваційності економіки торкається питання інноваційного рівня виробництва, кваліфікації кадрів та їх залучення в економіку країни, використання власних та запозичених інновацій та якості самих інновацій, тобто їх здатності забезпечувати новітні технологічні зміни в різних сферах суспільного життя. Саме інноваційні процеси є джерелом економічного зростання та нарощення ринкового потенціалу.

На сьогоднішній день в Україні розроблена Стратегія розвитку інновацій в реальному секторі економіки до 2025 р., прийнятий пакет «інноваційних» законопроектів, утворено консультативно-дорадчий орган – Раду з питань інновацій. Однак, незважаючи на ці кроки для України і надалі головна складність полягає в тому, як при існуючій корумпованій адміністративній еліті та усталеній олігархічній системі, що в більшості випадків зацікавлені в збереженні сучасного стану держави та економіки, ефективно реалізувати інноваційні зміни, перетворити споживацьку сировинно-орієнтовану модель економіки на конкурентну продуктову, аби вигоду отримували не вищий шар державних чиновників, а активна більшість населення [16].

Це залишається досить вагомим бар'єром на шляху до підвищення рівня інноваційності економіки як на регіональному, так і на національному рівні. Ще одним негативним фактом є те, що лівова частка ВВП України (84,2%) використовується на кінцеве споживання, а частка капітальних інвестицій у ВВП становить лише 15,5%. Низькі норми інвестування не забезпечують оновлення виробничих потужностей на підприємствах регіонів, підвищення продуктивності праці, диверсифікацію виробництва і відповідно не можуть сприяти інноваційному розвитку, реальним структурним зрушенням в економіці та нарощенню ринкового потенціалу.

Пріоритетними цілями реалізації інноваційної моделі розвитку економіки регіонів в Україні мають стати збільшення витрат бюджету на науково-дослідні роботи, підвищення уваги до прикладних наукових розробок у різних сферах, формування розвинутого ринку інноваційної продукції і послуг та підвищення структурної мобільності економіки, людських, фінансових ресурсів, знань.

У 2019 р. в Україні витрати на НДДКР становили 0,3% ВВП, тоді як у розвинутих країнах вони сягають 3–4%. Такий низький рівень фінансування науково-інноваційної сфери не тільки знижує інтенсивність та результативність інноваційної діяльності в державі, але й обмежує її конкурентні позиції у боротьбі за ринки високотехнологічної і наукомісткої продукції. Зростання витрат на НДДКР у більшості країн світу є свідченням того, що науку розглядають як вагомий чинник економічного зростання і розвитку суспільства. Тому цілком очевидно, що стимулювання проведення наукових досліджень і розробок науково-дослідними установами та приватним бізнесом, посилення зв'язків науково-дослідних інститутів, університетів із корпоративним сектором для передачі технологій та їх комерціалізації є актуальним

завданням, що сприятиме нарощенню ринкового потенціалу.

На формування ринкового потенціалу регіону впливають пріоритети економічної політики держави щодо покращення інвестиційного клімату. В останні роки в Україні покращення інвестиційного клімату в основному відбувалося за рахунок процесів дерегуляції і лібералізації. Однак, як свідчить практика, спрощенні умови ведення бізнесу є недостатнім засобом сприяння залученню іноземних інвестицій. Недостатньо дієвими є і стимули фіскального чи монетарного характеру, які використовуються в державі та регіонах. Все це свідчить про те, що на регіональному та місцевому рівні потрібно забезпечити використання комплексу інструментів стимулювання інвестиційної активності. Окрім того, кожен регіон України повинен бути зацікавлений у створенні додаткових стимулів для підвищення інвестиційної привабливості своєї території [17].

Для активізації використання інструментів монетарної політики на регіональному рівні, необхідно сприяти створенню мережі спеціалізованих банків для фінансування інвестиційних проєктів та встановленню пільгових умов для рефінансування. Особливу увагу доцільно приділити страхуванню кредитів на інвестиційні проєкти.

Дієвим інструментом стимулювання інвестиційних процесів на регіональному рівні може стати використання державно-приватного партнерства, яке сприятиме співпраці між державою і приватними структурами під час створення та реконструкції об'єктів виробничої, транспортної, інвестиційної та соціальної інфраструктури на місцях. Запровадження в Україні даного інструменту в інвестиційній сфері є актуальним, оскільки модернізації та реконструкції потребують громадські об'єкти, місцеві мережі газотеплопостачання, дорожнє господарство, водопостачання, водовідведення, торгівельна, туристична та рекреаційна інфраструктура та інші об'єкти державної та комунальної власності, що не підлягають приватизації.

Додатковим стимулом для залучення інвестицій є рівень розвитку інфраструктури. Потреба у розвитку, модернізації, удосконаленні інфраструктури (особливо транспортної, логістичної, торговельної) існує у всіх регіонах України. При цьому зауважимо, що саме розвиток інфраструктури є вагомим чинником, який впливає на розмір та доступність ринку, які виступають основними критеріями формування ринкового потенціалу.

Для того, щоб регіони були конкурентоспроможними у залученні інвестиційних ресурсів, необхідно створити інформаційну і консультаційну мережу. Завдання інформаційної мережі полягає у наданні інформації про діяльність органів влади з метою підвищення рівня довіри, про можливості розміщення інвестицій та проведення промоції на міжнародних заходах (виставках, семінарах, зустрічах тощо). Надання консультаційних послуг дозволить скоротити витрати часу, підвищити рівень обізнаності як іноземних, так і вітчизняних інвесторів, зекономити кошти, які можуть бути витрачені на платних консультантів. Не менш важливим завданням консультаційних цен-

трів є надання інформації про можливість міжнародної співпраці для бізнесових структур регіону, можливих партнерів тощо.

На низький рівень залучення іноземних інвестицій в значній мірі впливає і корумпованість влади. Невмотивовані перевірки, корупція в судовій системі, побори, відсутність гарантій щодо отриманні доходів, поширення використання механізму інвестування з офшорів та інші причини стають на заваді залучення іноземних інвестицій. Перелік ризиків є характерним і для вітчизняних інвесторів. В цьому контексті актуальним залишається питання щодо запровадження ефективних інструментів підтримки вітчизняного підприємництва.

Висновки. Реалізація комплексу заходів за вказаними напрямками підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів сприятиме вирішенню проблем функціонування регіональних ринків та нарощенню їх ринкового потенціалу. Запропоновані пріоритети логічно взаємопов'язані, що дозволяє отримати ефект синергії, оскільки вирішення одних проблем слугує основою для вирішення усіх наступних.

Визначені стратегічні пріоритети нарощення ринкового потенціалу регіонів сприятимуть нарощенню однієї із його складових, а саме виробничого потенціалу на засадах інноваційного розвитку. Тому існує потреба у формулюванні стратегічних пріоритетів нарощення споживчого і торговельного потенціалів, які повинні бути відповідно спрямовані на підвищення рівня задоволення потреб населення та формування раціональної структури споживання і підвищення ефективності діяльності торговельної інфраструктури та якості обслуговування населення регіону.

Бібліографічний список:

1. Изард У. Методы регионального анализа: введение в науку о регионах / У. Изард ; [пер. с англ. В.М. Гахмана, Ю.Г. Линеца и др.]. Москва : Прогресс, 1966. С. 78.
2. Котлер Ф. Маркетинг в третьем тысячелетии: как создать, завоевать и удержать рынок / пер. с англ. Москва : ООО «Издательство АСТ», 2000. 272 с.
3. Ламбен Ж. Менеджмент, ориентированный на рынок / пер. с англ. СПб. : Питер, 2006. 800 с.
4. Максимова И.В. Рыночный потенциал региона как объект экономического планирования. *Вестник Волгоградского государственного университета. Серия 3: Экономика. Экология*. 2009. Вып. 2. С. 96–102. URL: <http://article/n/rynochnyy-potentsial-regiona-kak-obekt-ekonomicheskogo-planirovaniya> (дата звернення: 16.10.2020).
5. Ray D. (1965) Market Potential and Economic Shadow: A Quantitative Analysis of Industrial Location in Southern Ontario. Chicago: University of Chicago, 164 p
6. Harris C.D. (1954) The market as a factor in the localization of production. *Annals of the Association of American Geographers*, 44.4.
7. Зайчук Т.О. Теоретичні аспекти визначення ринкового потенціалу і таргетингу вітчизняними підприємствами. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2012. №1. С. 96–104. URL: http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2012_1_96_104.pdf (дата звернення: 16.10.2020).
8. Максимова Т.С. Ринковий потенціал регіону як основа визначення його конкурентних переваг. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/81587824.pdf> (дата звернення: 16.10.2020).
9. Тесля Д.В., Шульц С.Л. Ринковий потенціал регіону: сутність і його складові. *Регіональна економіка*. 2014. № 2. С. 27–37.
10. Рыбалкин В.Е. Анализ экономики. Страна, рынок, фирма. Москва : Международные отношения, 1999. 304 с.
11. Гладышевский А.Г. Формирование производственного потенциала. Москва : Наука, 1992. 287 с.
12. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки: Постанов КМУ від 05.08.2020 р. № 695 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-n#Text> (дата звернення: 16.10.2020).
13. Easterly W., Levine R. It's Not Factor Accumulation: Stylized Facts and Growth Models. *World Bank Economic Review*. 2001. № 15. P. 177–219.
14. Прокопюк А. Структурні трансформації економіки регіонів в умовах євроінтеграції: досвід Польщі та перспективи його використання в Україні. Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України, 2016. 375 с. (Серія «Проблеми регіонального розвитку»).
15. Снігова О. Шанс для економічного відродження регіонів, якого не можна втрачати. *Дзеркало тижня*, від 29 квітня 2018, № 16. URL: https://www.dt.ua/macrolevel/proprincipi-suchasnoyi-politiki-regionalnogo-rozvitku-281358_.html (дата звернення: 20.10.2020).
16. Підоричева І. Які бар'єри дійсно стоять на шляху інноваційного оновлення економіки України. *Дзеркало тижня*, від 21–27 квітня 2018, № 15 URL: https://www.dt.ua/macrolevel/pro-principi-suchasnoyi-politiki-regionalnogo-rozvitku-281358_.html (дата звернення: 20.10.2020).
17. Сімків Л.Є. Регіональна економічна політика в умовах диспропорційності економічного зростання: дис... док. екон. наук: 08.00.05. Івано-Франківськ, 2019. 465 с.

References:

1. Izard Y. (1966) *Metody regional'nogo analiza: vvedeniye v nauku o regionakh* [Methods of regional analysis: An introduction to the science of regions]. Moscow: Progress. (in Russian)
2. Kotler F. (2000) *Marketing v tret'yem tysyacheletii: Kak sozdat', zavoyevat' i uderzhat' rynek* [Marketing in the third millennium: How to create, conquer and keep the market]. (per. s angl.) Moscow: ООО «Izdatel'stvo AST». (in Russian)
3. Lamben Z.H (2006). *Menedzhment, oriyentirovanny na rynek* [Market-oriented management]. (per. s angl.) SPb.: Peter. (in Russian)
4. Maksimova I.V. (2009) *Ryноchnyy potentsial regiona kak ob'yekt ekonomicheskogo planirovaniya* [The market potential of the region as an object of economic planning]. *Vestnik Volgogradskogo gosudarstvennogo universiteta. Seriya 3: Ekonomika. Ekologiya – Bulletin of the Volgograd State University. Series 3: Economy. Ecology*, no. 2, pp. 96–102. Available at: <http://cyberleninka.ru/article/n/rynochnyy-potentsial-regiona-kak-obekt-ekonomicheskogo-planirovaniya>. (in Russian)
5. Ray D. (1965) *Market Potential and Economic Shadow: A Quantitative Analysis of Industrial Location in Southern Ontario*. Chicago: University of Chicago Press.
6. Harris C.D. (1954) *The market as a factor in the localization of production. Annals of the Association of American Geographers*, no. 44 (4), pp. 315–348.
7. Zaychuk T.O. (2012) *Teoretychni aspekty vyznachennya rynkovoho potentsialu i tarhetynhu vitchyznyanymy pidpryyemstvamy* [Theoretical aspects of determination of market potential and targeting by domestic enterprises]. *Marketing i menedzhment innovatsiy* [Marketing and Innovation Management], no. 1, pp. 96–104. Available at: http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2012_1_96_104.pdf. (in Ukrainian)

8. Maksymova T.S. Rynkovyy potentsial rehionu yak osnova vyznachennya yoho konkurentnykh perevah [Market potential of the region as a basis for determining its competitive advantages]. Available at: <https://core.ac.uk/download/pdf/81587824.pdf>. (in Ukrainian)
9. Teslya D.V., Shults S.L. (2014) Market Potential of the Region: Essence and its Components. *Regional economy – Rehionalna ekonomika*, no. 2 (72), pp. 25–37. (in Ukrainian)
10. Rybalkin V.E. (Ed.) (1999) Analiz ekonomiki. Strana, rynek, firma [Analysis of the economy. Country, market, the firm]. Moscow: International Relations. (in Russian)
11. Gladyshevskiy A.G. (1992) Formirovaniye proizvodstvennogo potentsiala [Formation of the productive potential]. Moscow: Nauka. (in Russian)
12. Pro zatverdzhennya Derzhavnoi stratehii rehional'noho rozvytku na 2021–2027 roky: Postanov KМУ [On approval of the State Strategy for Regional Development for 2021-2027: Resolutions of the Cabinet of Ministers]. (2020, August? 5). *Verkhovna Rada Ukrayiny – Verkhovna Rada of Ukraine*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-n#Text>. (in Ukrainian)
13. Easterly W., Levine R. (2001) It's Not Factor Accumulation: Stylized Facts and Growth Models. *World Bank Economic Review*, no. 15, pp. 177–219.
14. Prokopyuk A. Strukturni transformatsiyi ekonomiky rehioniv v umovakh yevrointehratsiyi: dosvid Pol'shchi ta perspektyvy yoho vykorystannya v Ukrayini [Structural transformations of the economy of the regions in the context of European integration: the experience of Poland and prospects for its use in Ukraine]. L'viv: DU «Instytut rehional'nykh doslidzhen' imeni M. I. Dolishn'oho NAN Ukrayiny. (in Ukrainian)
15. Snihova O. (2018) Shans dlya ekonomichnoho vidrodzheniya rehioniv, yakoho ne mozha vtrachaty. [A chance for the economic revival of the regions, which cannot be lost]. *Dzerkalo tyzhnya – Mirror of the week*. Available at: https://www.dt.ua/macrolevel/proprincipi-suchasnoyi-politiki-regionalnogo-rozvitku-281358_.html. (in Ukrainian)
16. Pidorycheva I. (2018) Yaki bar'yery diysno stoyat' na shlyakhu innovatsynoho onovlennya ekonomiky Ukrayiny. [What barriers really stand in the way of innovative renewal of Ukraine's economy]. *Dzerkalo tyzhnya – Mirror of the week*. Available at: https://www.dt.ua/macrolevel/pro-principi-suchasnoyi-politiki-regionalnogorozvitku-281358_.html. (in Ukrainian)
17. Simkiv L.YE. (2019) Rehional'na ekonomichna polityka v umovakh dysproportsiynosti ekonomichnoho zrostantannya [Regional economic policy in the conditions of disproportionate economic growth]. Doctor's thesis. Ivano-Frankivs'k. (in Ukrainian)